

Föreningen för Kristen Skola i Upplands-Bro
info@kallskolan.se

2023-07-04

1 (17)

Dnr- SI 2023:1523

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Källskolan F-5 i Upplands-Bro kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Källskolan F-5 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Källskolan F-5 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer en ämnessamverkan som blir ett stöd för lärarna och som ger avtryck i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna säkerställer att undervisningen är strukturerad med sammanfattande avslut och redovisning av syftet med olika arbetsmoment.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att på ett systematiskt sätt och med varierade metoder kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **14 juni 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Sveavägen 159, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:1523) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Källskolan F-5 leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn kontinuerligt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och värdegrundsarbete. Utifrån uppföljningen och analysen beslutar rektorn om prioriterade mål, nödvändiga utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Det saknas dock ett sammanhållet och strategiskt arbete på skolan för att försäkra att jämställdhetsperspektivet genomsyrar verksamheten. Vidare leder och organiserar rektorn i viss utsträckning det pedagogiska arbetet med fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget genom att tydliggöra ansvarsfördelning och planera för möten.

Rektorn genomför regelbundna uppföljningar, analyserar och sätter in åtgärder

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt följer upp och analyserar skolans resultat och beslutar därefter om prioriterade mål, nödvändiga åtgärder samt fördelar resurser. Av den till Skolinspektionen inkomna informationen och intervjuer med rektorn och lärare framkommer att rektorn regelbundet följer upp elevernas resultat i respektive ämne i samband med att lärarna skriver in omdömen i den digitala plattformen. Som underlag i uppföljningen ingår även bedömningsstöden i årskurs 1 och resultat av nationella prov i årskurs 3. Utöver det sker en kontinuerlig uppföljning av bland annat elevernas svar i trygghetsenkäter, elevers frånvaro och anmälda kränkingsärenden. Av inkommen information och intervjuer framkommer också att rektorn under läsåret intervjuat elever på skolan, bland annat i syfte att förbättra undervisningen och tryggheten. Rektorn beskriver elevintervjuerna som en utgångspunkt för de samtal som är genomförda mellan rektorn och lärarna. Rektorn uppger att lärarna även lämnar in sina terminsplaneringar till rektorn, vilket ger rektorn möjlighet att se att lärarna planerar för det innehåll styrdokumentet kräver. Enligt rektorn och lärarna har rektorn i nuläget endast besökt lektioner sporadiskt, men rektorn redovisar planer för att stärka uppföljningen av undervisningens genomförande genom fler strukturerade lektionsbesök.

Det framgår av granskningen att rektorn analyserar kunskaps- och värdegrundsresultaten, men lärarna deltar i begränsad utsträckning. Rektorn uppger i intervju att analysen av kunskapsresultaten främst sker inom den pedagogiska ledningsgruppen där även några lärare ingår, men att resultatbilden inte har analyserats av lärarkollegiet. Av intervju med rektorn och lärarna framgår att det sker samtal mellan rektorn och lärarna om elevernas resultat på exempelvis klasskonferenserna, men då främst avseende kartläggning av elevers behov av anpassningar och individuella stöd. Vidare framgår av intervjuer att rektorn leder ett arbete med att analysera elevernas trygghet och

att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn sammanställer resultaten från enkäterna och därefter har skolans trygghetsteam ett riktat uppdrag att arbeta med elevernas enkätsvar. Av intervjuer framkommer att både elevrådet och lärarna tar del av och diskuterar resultaten av trygghetsenkäten.

Vidare framgår av granskningen att rektorn utifrån uppföljning och analys beslutar om prioriterade mål, nödvändiga utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Av inkommen information och intervjuer framgår att den pedagogiska ledningsgruppen beslutar tillsammans med rektorn om åtgärder inom undervisningen, exempelvis har gruppen tagit fram de tre utvecklingsområdena tydlighet, variation och bemötande som rektorn förankrat hos lärarna. Trygghetsteamet sammanställer förslag på insatser för trygghet som därefter kommuniceras med arbetslaget. Rektorn uppger i intervju att det sker uppföljningar huruvida insatser ger önskad effekt, skolan har exempelvis ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet kallat Våga Visa, en egen skolenkät och trygghetsenkäten. Enligt inkomna handlingar finns också ett beslut taget av huvudmannen att förändra strukturen av arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet, vars påverkan först blir synlig hösten 2023.

Skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte aktivt leder ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet. Det framgår av skriftlig information och intervjuer att rektorn inte uppmärksammar eventuella skillnader mellan flickor och pojkar exempelvis i enkätsvar, kränkingsanmälningar och insatser för särskilt stöd. Den rådande synen bland de flesta lärare, elevhälsans personal och rektorn är att alla elever behandlas som individer och att det därmed inte görs någon skillnad på skolans elever utifrån deras könstillhörighet. Visserligen framkommer det i intervjuer med lärare och elever att lärare belyser jämställdhet i vissa ämnen, det ges exempel på medvetet arbete med rastaktiviteter och hur lärare strategiskt fördelar talutrymme i klassrummet. Men rektorn har en låg kännedom om i vilken grad eleverna ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Varken rektorn, elevhälsans personal eller lärare kan beskriva hur skolan arbetar på ett systematiskt sätt med jämställdhet. Lärare uppger också att de inte har diskussioner om jämställdhet i arbetslaget. Enligt en lärare är det svårt att avgöra på egen hand om undervisningen är jämställd och hen föreslår därför att lärarna skulle observera varandras lektioner för att ta reda på mer.

Skolans organisation samt arbets- och förhållningssätt är tydlig inom vissa områden

Granskningen visar att rektorn i viss utsträckning leder och organiserar det pedagogiska arbetet med fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget genom kommunicerad ansvarsfördelning och planerade möten med uttalade syften. Både lärarna och elevhälsans personal beskriver i intervju rektorn som en tillgänglig och kommunikativ ledare och att skolans relativt nya organisation är förankrad. Enligt inkommen information och intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn är skolans lärare sedan en tid organiserade i ett arbetslag med en av rektorn utsedd arbetslagsledare. Arbetslagsledaren ingår i en ledningsgrupp och har i uppdrag att leda det pedagogiska utvecklingsarbetet som rektorn tydliggjort, dels för samverkan och planering och dels för samtal om utvecklingsfrågor och pedagogik. Eftersom arbetslagsledaren också arbetar som speciallärare på skolan skapar organisationen en naturlig länk mellan lärarna och elevhälsan. Utöver den samverkan som sker mellan lärare och elevhälsans professioner i det löpande arbetet, så deltar elevhälsans personal och lärarna i klasskonferenser som bland annat behandlar frågor om elevers eventuella behov av anpassningar och stöd. Rektorn anordnar också gemensamma studiedagar där skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag ingår.

Det framgår av granskningen att ämnessamverkan endast sker i begränsad utsträckning, detta trots att flera lärare är obehöriga i undervisande ämne och att vissa lärare är ensamma att undervisa i sina ämnen på skolan. Enligt rektorn och lärare har det i två ämnen anordnats en ämnesträff under läsåret, men behovet av en fördjupad ämnessamverkan har enligt flera lärare varit större än så. Rektorn uppger att lärarnas ämnessamverkan har fått stå tillbaka på grund av andra utvecklingsfrågor.

Vidare framgår av granskningen att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga inom flera områden men inte alla. Lärarna och elevhälsans personal uppger i intervju att det finns rutiner på skolan, exempelvis för arbetet med särskilt stöd och anmälan om kränkande behandling. Under intervjun med lärarna framkommer också att en samlad beskrivning av rutiner för personal är under konstruktion. Av intervjuer med lärare framgår att nyanställda lärare erbjuds samtal och information med rektorn och en introduktion i den digitala plattformen. En lärare uppger att hen som nyanställd fick besöka klassen för observation innan läraren tog över, i syfte att komma in i arbetet och lära känna klassens rutiner. Dock framkommer i intervjuer med lärare och rektorn samt lektionsobservationer att tydligheten är begränsad för vissa roller på skolan, bland annat förstelärarnas roll. Av rektorns redovisning framgår emellertid att rektorn tydliggjort förstelärarnas uppdrag på skolan efter Skolinspektionens besök.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer en ämnessamverkan som blir ett stöd för lärarna och som ger avtryck i undervisningen.

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget, men att rektorn inte säkerställer att alla lärare kan samverka inom sina ämnen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn säkerställer att en ämnessamverkan sker som blir ett stöd för lärarna och som ger avtryck i undervisningen. Rektorn har ett tydligt ansvar för att sätta upp och kommunicera mål och förväntningar med fokus på elevers lärande. I rektors ansvarstagande ingår att lärare ges förutsättningar att utveckla sin ämneskompetens och sin medvetenhet i alla de frågor som är väsentliga för att kunna bedriva en undervisning i enlighet med läroplanen. Rektorn behöver på ett medvetet sätt understödja lärarnas ämnessamverkan och se till att även lärare som är ensamma i sina ämnen har ett kollegialt sammanhang. En ämnessamverkan är viktig för samtliga lärare och särskilt viktig för de lärare som är obehöriga i ämnet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är anpassad efter elevernas behov av stöd och utmaningar och stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Eleverna är delaktiga i att planera och utvärdera och bereds i viss utsträckning möjlighet att reflektera över sitt lärande. Undervisningen innehåller i begränsad utsträckning tydliga syften och sammanfattande avslut.

Undervisningen är varierad och eleverna ges ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Av observationerna och intervjuer med lärare och elever framkommer att undervisningen består av olika arbetssätt med både praktiska och teoretiska uppgifter. Under observationer fick exempelvis elever plantera frö i de naturorienterande ämnena och lära sig använda stormkök i elevens val. Av granskningen framgår att eleverna ges möjlighet att arbeta enskilt, parvis och i grupp och arbetssätten växlar i undervisningen beroende på situation. Under en observation arbetar exempelvis eleverna i grupper med att föreslå olika lösningar till ett givet svar. Lärarna håller i genomgångar för att exempelvis klargöra begrepp och använder inslag med tävlingar och lekar för att bibehålla elevernas engagemang. Grupperna är små och lärarna har möjlighet att ge eleverna stöd att komma igång med sitt arbete. Det framgår av observationerna att lärarna stödjer eleverna att bibehålla sitt engagemang för en uppgift, exempelvis genom att aktivt instruera eller svara på elevernas frågor.

Undervisningen är anpassad och stärker elevernas självförtroende och motivation att lära

Granskningen visar att undervisningen till innehåll och arbetssätt är anpassad efter elevgruppen och stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Av lärarintervjuerna framkommer bland annat att eleverna får anpassade uppgifter och läromedel på olika nivåer och en lärare uppger att även om eleverna löser samma uppgifter så kan det ske på olika nivå. Elever kan få extra instruktioner eller hjälp med igångsättning och vissa lärare använder tydliggörande bildstöd. Elever kan också få särskild placering i klassrummet, lugnare miljö och mikropaus. Rektorn och lärarna uppger att lärarna får ett gott stöd av specialläraren när elever behöver anpassningar i klassrummet. På vissa lektioner deltar extra personal och läraren kan dela upp gruppen utifrån vad som är gynnsamt för eleverna. För de elever som ytterligare behöver stimuleras finns möjlighet till mer avancerade läromedel och extra uppgifter. En elev uppger i intervju att läraren uppmuntrar eleven till att klara mer kvalificerade uppgifter.

Vidare framkommer att det förekommer inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärarna uppger i intervju hur de medvetet väljer metoder som skapar motivation så som att eleverna får använda sin kreativitet och fantasi i en uppgift eller att elever själva leder en övning eller lek inför klassen. Lärarna ber också eleverna att ge egna exempel på begrepp och egna förslag på lösningar. En lärare beskriver hur hen medvetet skiftar temperament eller väljer att "bli busig" under ett visst moment för att skapa dynamik i klassrummet då samspelet mellan lärare

och elev skapar motivation. Under observationerna var lärarna uppmuntrande och talade positivt till eleverna om elevernas arbetsinsats.

Eleverna ges inflytande över undervisningen och får reflektera över sitt lärande

Granskningen visar att eleverna är delaktiga i att planera och utvärdera samt bereds i viss utsträckning möjlighet att reflektera över sitt lärande. Elever, lärare och rektorn beskriver hur skolan kontinuerligt inhämtar elevernas synpunkter om undervisningen genom klassråd, elevråd och utvärderingar. Merparten av eleverna i intervjuerna uppger att lärarna lyssnar på deras åsikter. Enligt lärarna inkluderas elevernas tankar i undervisningen och lärarna planerar undervisningen tillsammans med eleverna. En lärare ger som exempel att hen tar emot förslag från eleverna på fördjupningsämnen och anpassar undervisningen efter klassens intressen. Av intervjuer framkommer att lärarna utgår från att eleverna kan och vill ta ansvar för sitt eget lärande. En lärare uppger i intervju att hen låter eleverna bestämma vad de ska göra utifrån en av läraren given veckoplanering. Läraren beskriver i intervju att eleverna färdigställer sina uppgifter och att hen upplever att eleverna trivs med arbetssättet.

Vidare visar granskningen att det i viss utsträckning finns ett medvetet arbete med att få elever att reflektera över sitt lärande och att därigenom finna strategier. En lärare säger att hen brukar ta upp vilka strategier elever kan använda för att nå en viss kunskap.

Strukturen i undervisningen varierar avseende syfte och sammanfattande avslut

Granskningen visar att strukturen varierar i undervisningen avseende redovisning av syfte och sammanfattande avslut. Rektorn uppger att skolan har en riktlinje kring lektionsstruktur sedan tidigare, där lärarna ska skriva upp vilket mål de har med lektionen. Visserligen uppger eleverna i intervju att det är tydligt vad de ska göra i undervisningen och på observerade lektioner redovisar läraren dagens program på tavlan eller i en samling. Vidare sker växlingar mellan olika moment och gruppindelningar snabbt och övergångarna mellan lektion och rast är strukturerade, flera lärare ser till att eleverna lämnar lektionen i en viss ordning. Av observationerna framgår dock att undervisningen i begränsad utsträckning innehåller redovisat syfte och sammanfattande avslut och på vissa lektioner är det logiska flödet mindre tydligt. En lärare förklarar under observation syftet med undervisningen och varför eleverna ska lära sig stoffet, men under de andra observationerna saknas redovisning av syfte. Det framgår också av lektionsbesök och intervjuer att undervisningen har få inslag som sammanfattar moment eller innehåll. Enligt elever och lärare avslutas lektionerna för det mesta genom

att eleverna plockar ihop sina saker och erbjuds fortsätta med arbetet senare och detta bekräftas av de genomförda observationerna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna säkerställer att undervisningen är strukturerad med sammanfattande avslut och redovisning av syftet med olika arbetsmoment.

Granskningen visar att det varierar i vilken grad eleverna erbjuds en strukturerad undervisning, med redovisning av syfte och sammanfattande avslut.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna säkerställer att undervisningen är strukturerad. En viktig del i en undervisning som är välstrukturerad och organiserad är att läraren ser till att det finns en struktur på lektionerna som innefattar introduktion, genomförande och en uppföljande avslutning, där en avslutning kan genomföras på olika sätt. Syftet med avslutningen är att läraren sammanfattar undervisningens olika delar och relaterar eller återknyter till syftet med momentet eller arbetsområdet för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och för att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande. På samma sätt rekommenderas rektorn tillsammans med lärarna att säkerställa att undervisningen är strukturerad med ett tydligt syfte så att läraren inte bara har tydliggjort syftet för sig själv. Syftet måste också vara klart för eleverna. Även om läraren har en tydlig lektionsstart behöver inte alltid informationen om kopplingen till målen ges just i början av en lektion. Läraren kan också på ett begripligt sätt kommunicera med eleverna kontinuerligt under lektionerna vilka förmågor de ska utveckla. Detta kräver att undervisande lärare är förtrogna med läroplanens mål för undervisningen generellt och i det specifika ämnet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan och att arbetet bygger på en analys. Personalen har ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet. Lärarna använder adekvata metoder för att skapa, upprätthålla och vid behov återställa ordningen i klassrummet, dock varierar studieron i klassrummen.

Det finns ett medvetet trygghetsarbete som bygger på en analys av behoven

Granskningen visar att det finns ett medvetet och gemensamt arbete med att skapa trygghet på skolan och att arbetet bygger på en analys. Enligt inkommen information och intervjuer visar skolans analys att eleverna överlag känner sig trygga men att konflikter bland annat kan uppstå på raster och i övergångar mellan raster och lektioner. Även om elever beskriver i intervju att det ibland inträffar saker på rasterna där de vuxna inte är närvarande så framkommer det att skolan arbetar medvetet med rastaktiviteter och rektorn uppger att skolan tagit fram ett schema för rastvakter. Flera lärare organiserar lekgrupper i förväg innan eleverna går ut på rast, för att öka inkluderingen och minska antalet konflikter. Rektorn uppger att skolan även har kartlagt kränkingsanmälningarna och rektorn har undersökt var det sker incidenter för att kunna sätta in personal. Skolan arbetar också med så kallade "trivselledare" som ett stödjande inslag på rasterna och har anordnat en dag med sociala aktiviteter med en angränsande skola. Vidare framgår av intervjuer att personalen har ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet. Lärarna uppger att det är tydligt vilka rutiner som gäller på skolan, exempelvis hur personalen ska hantera kränkningar, och de samarbetar med elevhälsan om kränkingsärenden. I intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att skolan arbetar med ett gemensamt undervisningsmaterial som berör konflikthantering som heter Bråka smartare. Eleverna uppger att lärarna hjälper till om elever har problem eller om någon bråkar, de vuxna samtalar med eleverna och de berättar hur eleverna ska vara mot varandra.

Skolans arbete med studiero är adekvat och till viss del samlat

Granskningen visar att lärarna använder adekvata metoder för att skapa, upprätthålla och vid behov återställa ordningen i klassrummet och att arbetet till viss del är samlat. Rektorn uppger att skolan har både ordningsregler och klassregler, där överträdelser hanteras genom att lärare först pratar med berörda elever, därefter kontaktas hem-

met och i vissa fall kopplas rektorn in. En lärare exemplifierar i intervju hur läraren arbetar fram klassregler tillsammans med eleverna och att läraren formulerar tydliga förväntningar på eleverna. Läraren redovisar olika strategier för att upprätthålla god ordning så som bestämda platser, regler för förflyttningar i klassrummet, tecken som kommunikation och ett medvetet samarbete med vårdnadshavare. På de lektioner som Skolinspektionen besökte fanns tydliga förväntningar från lärarna och elever som var fokuserade i sitt arbete. Flera elever uppger i intervju att det vanligen går bra att arbeta på lektionerna. Även rektorn beskriver i intervju att flera klasser har god studiero. Dock ger också elever, lärare och rektorn i intervjuerna exempel på lektioner som saknar god studiero. Enligt några elever i intervju finns klasskamrater som upprepat stör i klassrummet och lärare som ibland behöver höja tonläget för att tillrättavisa eller visa ut elever. Rektorn uppger att den bristande studieron delvis är kopplad till specifika elever i behov av särskilt stöd och redovisar för åtgärder som skolan nyligen satt in och som gjort situationen bättre. Rektorn tillägger i sin redovisning att socialpedagogen har fått i uppdrag att göra sociala kartläggningar och elever har arbetat fördjupat med ordningsreglerna.

Vidare visar granskningen att lärarna har en gemensam bild av hur de vill att arbetsmiljön ska se ut i klassrummet även om lärarnas tillvägagångssätt för att upprätthålla studiero kan se olika ut. Det framkommer i intervju med lärarna att studieron har diskuterats i arbetslaget. Rektorn uppger att lärarna i början av läsåret samtalade om vikten av att skapa goda rutiner och relationer samt att göra likadant. Skolan har enligt rektorn utgått ifrån trygghetsteamets analys av trygghetsenkäterna för att se vad lärarna kan förbättra och vad som inte fungerar. Av intervjuerna med elevhälsan, lärare och rektorn framkommer att lärarna även samarbetar med elevhälsan gällande studieron. Rektorn beskriver en nyligen förankrad organisation för lärarnas samarbete där rektorn vill fortsätta leda en diskussion kring skolans klassrumsmiljö. Rektorn uppger att det bland annat handlar om att hitta rätt balans i bemötande och tydlighet. Skolinspektionen vill i sammanhanget betona vikten av att diskussionen och arbetet med studieron fortgår och sker i ett gemensamt lärande under tydlig ledning av rektorn. Fokus ligger på att elever ska ha en arbetsmiljö som möjliggör en så god inläring som möjligt.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömningar och omdömen och det sker ingen systematisk uppföljning av arbetet med bedömning och omdömen med alla lärare i samtliga ämnen. Skolan har flera obehöriga lärare och lärare som är ensamma att undervisa i sina ämnen, men rektorn organiserar inget strukturerat erfarenhetsutbyte med andra ämneskollegor. Vidare använder lärare nationella provet i årskurs 3 för att kvalitetssäkra bedömningar och omdömen, men det sker inte någon sambedömning av proven.

Rektorn ger i begränsad utsträckning lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömningar och omdömen

Granskningen visar att rektorn ger lärarna vissa, men inte tillräckliga förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömningar och omdömen. Lärarna uppger att de vid ett enskilt tillfälle under året har diskuterat bedömning, men att samtal om bedömningar och omdömen inte sker kontinuerligt. Rektorn uppger att lärarna också erbjuds samtal med rektorn om hur de ska tolka olika kriterier inför de skriftliga omdömena som sker varje termin. Även om flera lärare enligt rektorns utsaga utnyttjar möjligheten till samtal sker ingen systematisk uppföljning med alla lärare i samtliga ämnen. Vidare framgår av granskningen att lärare använder nationella provet i årskurs 3 för att kvalitetssäkra bedömningar och omdömen, men att det inte sker någon sambedömning av proven. Skolan har flera lärare som saknar behörighet i de ämnen som de undervisar i och flera lärare är ensamma att undervisa i sina ämnen på skolan. En lärare som saknar kollegor i sitt ämne beskriver ett behov att diskutera undervisningens innehåll och bedömning med andra lärare i samma ämne. Enligt lärare och rektorn sker diskussionerna om bedömning på ämneskonferenser, vilket försvåras av att alla ämnen inte har en ämnessamverkan. Rektorn berättar att de tidigare har haft ett nätverk med några andra skolor och de tillsammans nu planerar för en gemensam studiedag i september där ämneslärare får möjlighet att träffa andra ämneskollegor. Dock framgår av intervjuer med lärare att studiedagen inte i första hand är ett erfarenhetsutbyte kring bedömning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att på ett systematiskt sätt och med varierade metoder kvalitetssäkra sina omdömen.

Granskningen visar att rektorn ger lärarna begränsade förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen. Lärarna uppger i intervju att organiserade samtal om bedömningar och omdömen sker i begränsad utsträckning. Vidare framgår av granskningen att lärare använder nationella provet i årskurs 3 för att kvalitetssäkra bedömningar och omdömen, men att det inte sker någon sambedömning av proven.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att på ett systematiskt sätt kvalitetssäkra sina omdömen. Den tid som avsätts kan ha en tydlig inriktning med målsättningen att skapa samsyn och förtrolighet med styrdokumentet som gör att lärarna ökar sin bedömarkompetens. Arbetet kan med fördel ta avstamp i redan påtänkta insatser, så som ett fördjupat arbete med andra skolor. Rektorn kan uppmärksamma vilka möjligheter till samverkan kring bedömning lärare i olika årskurser och ämnen har idag och säkerställa att alla lärare ingår i relevanta forum. Särskilt viktigt är det för obehöriga eller mindre erfarna lärare. I detta ingår också att se till att lärare har varierade och ändamålsenliga metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att lärarna diskuterar sina bedömningar sinsemellan.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet är fattat av enhetschef Andreas Gydingsgård.

Utredaren Sara Lidegran har varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även utredaren Maria Hermansson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tolv lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Källskolan är en F-5 skola belägen i Upplands Bro. Huvudman är Föreningen för kristen skola i Upplands-Bro. Vid tiden för granskningen går cirka 80 elever på skolan. Skolinspektionen besökte skolenheten den 9 och 10 maj 2023. Besöket genomfördes av Sara Lidegran och Maria Hermansson. Förskoleklassen har inte ingått i kvalitetsgranskningen.